

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

IDENTIFIKACE TALENTŮ V BOXU V ČR
Bakalářská práce

Autor: Erik Boreček, rekreologie
Vedoucí práce: Mgr. Michal Vičar, Ph.D.
Olomouc 2020

Jméno a příjmení autora: Erik Boreček

Název diplomové práce: Identifikace talentů v boxu v ČR

Pracoviště: Katedra rekreologie
Fakulta tělesné kultury
Univerzita Palackého v Olomouci

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Michal Vičar, Ph.D.

Rok obhajoby diplomové práce: 2020

Abstrakt: Bakalářská práce je zaměřena na současnou praxi při práci s talentem v boxu v České republice. Zabývá se problematikou identifikace talentovaných boxerů. Cílem práce je prozkoumat problematiku identifikace talentů v boxu. Jakým způsobem rozpoznávají trenéři u boxerů talent. Zjistit jaká kritéria a faktory považují trenéři za rozhodující při predikci talentů. V průběhu bakalářské práce bude použita analýza literárních zdrojů, budou provedeny polostrukturované rozhovory s trenéry boxu. Dále bude provedeno vyhodnocení získaných informací z rozhovorů se závěrečným rozvedením a doporučením pro kluby, které se identifikací talentů nezabývají, nebo jen okrajově.

Klíčová slova: sport, box, talent, identifikace talentovaných boxerů, sportovní výkon, faktory ovlivňující výkon

Souhlasím s půjčováním závěrečné písemné práce v rámci knihovních služeb.

Author's first name and surname: Erik Boreček

Title of the master thesis: Identification of talents in boxing in the Czech Republic

Department: Department of Recreation
Faculty of Physical Culture
Palacky University in Olomouc

Supervisor: Mgr. Michal Vičar, Ph.D.

The year of presentation: 2020

Abstract: The bachelor thesis is focused on current practice in working with talent in boxing in the Czech Republic. It deals with the issue of identifying talented boxers. Look for them to explore the issue of identifying talents in boxing. How coaches recognize talent in boxers. Identified criteria and factors considered crucial in the prediction of talents. During the bachelor's thesis, an analysis of literary sources will be performed, semi-structured interviews with boxing coaches will be demonstrated. Next, it will be shown that you can get information from the interview with the final divorce and recommendations for clubs that do not deal with talent identification, or only marginally.

Keywords: sport, boxing, talent, identification of talented boxers, sports performance, factors influencing performance

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně pod vedením Mgr. Michala Vičara, Ph.D., uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 26.7.2020

Děkuji Mgr. Michalu Vičarovi, Ph.D. za pomoc a cenné rady, které mi poskytl při zpracování bakalářské práce. Poděkování patří také mé rodině, která mě podporovala po celou dobu mého studia. V neposlední řadě děkuji všem účastníkům výzkumu, bez nichž by tato práce nevznikla.

OBSAH

ÚVOD	7
1 PŘEHLED POZNATKŮ.....	9
1.1 Sport a jeho význam	9
1.2 Klasifikace sportů.....	10
1.3 Box	12
1.3.1 Historie boxu	12
1.3.2 Historie boxu v ČR.....	13
1.3.3 Charakteristika boxu.....	14
1.3.4 Fyziologie boxu.....	15
1.4 Osobnost sportovce	16
1.4.1 Struktura osobnosti.....	17
1.5 Talent.....	18
1.5.1 Vlohy	19
1.6.1 Sportovní výkon	19
1.6 Identifikace talentu	22
2 CÍLE A HYPOTÉZY	24
2.1 Cíl práce	24
2.2 Výzkumné otázky.....	24
2.3 Úkoly práce:	24
3 METODIKA.....	25
3.1 Výzkumný soubor	25
3.2 Výzkumná metoda.....	28
4 VÝSLEDKY	30
4.1 Rozbor rozhovorů s trenéry boxu.....	30
5 DISKUSE	33
6 ZÁVĚRY.....	34
7 SOUHRN.....	35
8 SUMMARY	36
9 REFERENČNÍ SEZNAM.....	37
10 PŘÍLOHY	40

ÚVOD

Téma bakalářské práce jsem si nevybral náhodou. Vzhledem k tomu, že se již více jak 12 let aktivně věnuji amatérskému boxu na reprezentační úrovni, rozhodl jsem se zvolit téma právě z této oblasti. A jelikož neustále kolem sebe slyším, jaké máme v boxu talenty, rozhodl jsem se pro téma identifikace talentů v boxu v naší republice.

Box jako jeden z úpolových sportů je velmi náročným sportem, klade si vysoké nároky jak na fyzickou, tak i psychickou přípravu sportovce. Jako jiná sportovní odvětví se neustále vyvíjí a jde dopředu. Bohužel v posledních letech nezaznamenává na mezinárodní úrovni žádné velké úspěchy. Možná je to i nedostatkem financí a odborníků, kteří by talentované boxery dále rozvíjeli. Chybí kvalifikovaní trenéři, psychologové, pedagogové. Pokud by se boxerům vytvořili podmínky, mohli by někteří zase proslavit naši republiku.

Identifikace talentů v posledním desetiletí přitahuje značnou pozornost. Trenéři se snaží najít talentované boxery v co nejkratší době, aby je začlenili do svých týmů a poskytli jim náležitou podporu. Je důležité, aby se boxeři připravovali na své zápasy zodpovědně a postuně získali sebedůvěru v sebe sama. Důvěru ve své fyzické schopnosti a psychickou odolnost. Psychologická odolnost je překážka, kterou musí každý boxer překonat, aby se stal konkurenceschopným. Boxer musí tvrdě trénovat a být psychicky připravený, aby ustál boj v ringu. V ringu je totiž, na rozdíl od kolektivních sportů, na všechno sám. Musí překonat všechny krize, aby boj ustál a odešel z ringu jako vítěz.

Soutěž na elitní úrovni vyžaduje co nejmladší a nejtalentovanější sportovce. Proto by měla být včasná identifikace a výběr talentů hlavní součástí programu rozvoje boxu. Je důležité definovat kritéria a výkonové faktory boxerů, které odliší úspěšné a méně úspěšné.

Jelikož se boxu věnuji už podstatně dlouho, vím, že problematikou identifikace se trenéři vůbec nevěnují. A to jsem měl možnost trénovat v různých klubech iv reprezentačním týmu.

Na základě mých osobních zkušeností jsem se rozhodl zjistit, jak trenéři identifikují talentované boxery, podle jakých kritérií je srovnávají.

Bakalářská práce je rozdělena do čtyř kapitol. V první kapitole stručně popíšu poznatky týkající se sportu, klasifikace sportu, boxu, osobnosti sportovce, talentu a jeho identifikaci. V následujících dvou kapitolách uspořádám cíle práce, popíšu metodiku a výzkumný soubor. Další kapitola bude věnována výsledkům výzkumu, jejich prezentaci a rozboru.

Cílem práce je zjistit, jak trenéři rozpoznávají talent u boxerů, jaká kritéria a faktory považují trenéři za rozhodující při predikci talentovaných boxerů. Výsledky této práce, tedy zkušenosti

vybraných trenérů, by mohli být přínosem pro oddílové kluby boxerů, kteří identifikaci talentů věnují malou nebo vůbec žádnou pozornost.

1 PŘEHLED POZNATKŮ

V této kapitole jsem se věnoval základním pojmům (sport, box, talent, nadání, ...), které jsem používal ve své závěrečné práci.

1.1 Sport a jeho význam

Sport zcela jistě patří mezi fenomény dnešní doby. Sekota (2004) označuje sport jako „kulturní fenomén“. Je nedílnou součástí české kultury a důležitým aspektem moderního života. Se sportem se setkáváme denodenně. Buď jako aktivní sportovci nebo jako pasivní diváci. Lidé z celého světa se účastní sportovních utkání přímo na stadionech, nebo sledují televizní přenosy na velkoplošných obrazovkách na náměstích, v restauracích nebo doma u televizorů. Díky vyspělým sdělovacím prostředkům můžeme sledovat nejrůznější sportovní utkání, ať už jsou to světové šampionáty nebo Olympijské hry.

Ze sportu se tak stak globální fenomén, díky kterému se zvyšuje nejen počet diváků, ale i počet aktivních sportovců (Sekot, 2006).

Sport se stal pro velkou část naší populace neodmyslitelnou součástí jejich života. Znamená hodně pro lidi všech věkových skupin a výrazně přispívá i ke kvalitě jejich života. Je to jeden ze způsobů, jak mohou užitečně a příjemně strávit volný čas ať už sami nebo se svými dětmi či přáteli. Toto tvrzení dokazuje také fakt, že vznikají neustále nová sportovní odvětví, která oslovují stále větší skupiny lidí.

Choutka (1978) tvrdí, že sport má hodně společného se základním mechanismem socializace, kterým je hra. Obě činnosti, jak sport, tak i hra mají určitá pravidla, jsou časově i místně omezené, jsou dobrovolné a přináší s sebou prožitek.

Dalo by se říci, že existují dva směry v pojetí sportu. Choutka a Dovalil (1991), Dovalil (2002) preferovali pojetí sportu jako soutěžní sport se všemi jeho znaky – trénink, výkon, soutěž apod). Perič, Dovalil (2010,7) uvádí, že „Ve většině svých projevů je však sport charakteristický soutěžením. A je téměř jisté, že každý člověk chce v soutěžích uspět – zvítězit“. Na rozdíl od Sekoty (2003), který považuje sport za druh zábavy.

Evropská charta sportu (MŠMT, 1994, čl.2 a)) rozumí sportem „všechny formy tělesné činnosti, které ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoli, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních“.

„Sport v mezinárodním měřítku představuje dnes vysoce specializovaný druh lidské činnosti, kde se úspěšní vykazují mnohaletým specializovaným tréninkem a předchozími zvláštními předpoklady“ (Kodým, 1978, 5).

Jak jsem již uvedl výše, řada sportovců neprovozuje sport jen proto, aby zvýšili svou fyzickou zdatnost, ale sport pro ně znamená způsob, jak se svou rodinou a přáteli trávit volný čas. Jsou to lidé, kteří mají radost z pohybu. Podle Slepíčky (2009, 19) „sport představuje zábavnou a průpravnou motoriku člověka, kde je prožitek cílem, ať už bezprostředním, nebo následným, většinou jako radost z dosaženého cíle“.

1.2 Klasifikace sportů

Sporty můžeme rozdělit podle různých hledisek. Můžeme je dělit například podle ročního období, ve kterém se provozují, podle počtu sportovců, kteří se ho účastní nebo podle typu pohybů sportovce apod.

V souvislosti s klasifikací sportů uvádí Slepíčka, Hošek, & Hátlová (2009, 24): „Kritéria pro třídění sportů jsou tradičně podle času, prostředí, počtu lidí a organizační povahy (zimní, letní, sálové, outdoorové, vodní, letecké, motoristické, individuální, týmové, plavecké, míčové, pálkovací, jezdecké, olympijské, střelecké, bojové apod.)“. Obdobnou klasifikaci používá i Flemn & Valjenta, 2010).

Kodým (1970) a Vaněk (1984) používají klasifikaci sportů podle psychologického hlediska, jelikož považují psychologické faktory za velmi důležité pro výkon sportovce. Kodým (1970) rozděluje sporty podle charakteristiky sportovního prostředí, formy vzájemné interakce sportovců, vyrovnávání se sportovce s cíli a úkoly ve sportovní činnosti, a podle role psychiky sportovce na:

- Senzoricko-koncentrační. U těchto sportů je pohyb sportovce zaměřen na cíl a velkou roli u nich hraje maximální koncentrace sportovce a zapojení všech smyslů pro podání maximálního výkonu. K těmto sportům můžeme zařadit např. golf a střelecké sporty.
- Funkčně mobilizační. Sportovci, kteří provozují např. atletiku, plavání, cyklistiku, kanoistiku nebo rychlobruslení, používají pro ně přirozené pohyby a většinou musí překonat nějakou vzdálenost, výšku apod. Podle Slepíčky, Hoška & Hartlové (2006) jsou tyto sporty jsou náročné na maximální zapojení fyzických sil a vysoké volní úsilí.
- Esteticko-koordinační. Mezi tyto sporty patří například gymnastika, krasobruslení skoky na trampolíně, skoky do vody apod. U těchto sportů je kladen důraz na přesné pohyby, které jsou spojovány do sestav. Sportovci využívají různá sportovní nářadí a

cvičí většinou s hudbou. Hodnotí se umělecký dojem a obtížnost sestav. Sportovci musí mít smysl pro rytmus, musí se orientovat v prostoru, jsou na ně kladeny vysoké nároky v oblasti rovnováhy a flexibility.

- Rizikové sporty. K těmto sportům patří sjezdové lyžování, letectví, motosporty atd. Tyto sporty jsou spojovány s odvahou, ochotou riskovat, se zvládnutím obtížných překážek, s velkými riziky zranění, odolností vůči emočnímu napětí. Vyžadují rychlé reakce sportovců, jsou náročné na sensorické schopnosti a vyžadují rychlé řešení nastalé situace.
- Heuristicko-individuální. Typickými sporty jsou box, karate, šerm, veškeré úpolové sporty, při kterých sportovec svými schopnostmi, vlastnostmi a dovednostmi překonává svého soupeře v přímém kontaktu, nebo jen pomocí náčiní. Tyto sporty vyžadují rychlé rozhodování a motorické schopnosti.
- Heuristicko-kolektivní. Cílem těchto sportů je překonávat soupeře kolektivní spoluprací. Jeden sportovní tým se snaží pomocí svých schopností, dovedností, taktiky i techniky překonat jiný sportovní tým. Důležitá je sebranost spoluhráčů, ochota spolupracovat. Typickými sporty jsou fotbal, hokej, basketbal apod.

Podle Vaňka et. al (1984) se psychologické hledisko rozdělení sportovních disciplín používá i při identifikaci sportovních talentů a pro psychologickou přípravu sportovců a jejich trénink. Psychologické hledisko je důležité i pro Kořalníka (1978), který zdůrazňuje náročnost vrcholových soutěží, které kladou na sportovce vysoké nároky nejen v oblasti technické a taktické přípravy, alek právě i v oblasti psychologické. Sportovci jsou pod vlivem stresu, nervozity, napětí, neklidu apod. Tyto stavy mohou mít negativní vliv na jeho sportovní výkon. Mohou snižovat jeho sebedůvěru, rychlost, vnímání, bystrost i vůli.

K podobné klasifikaci sportu, jakou používá Kodým, došel i Generalov et al. (2019). S ohledem na zákony soutěžních a tréninkových aktivit rozděluje sporty na: cyklické sporty (běžecké disciplíny atletiky, plování, veslování, cyklistika, lyžování, rychlostní bruslení atd.), rychlostní sporty (atletika, házení), komplexní koordinační sporty (sportovní a rytmická gymnastika, krasobruslení, potápění atd.), bojová umění (všechny typy zápasů a boxů), sportovní hry (fotbal, hokej, volejbal atd.) a všestranné sporty (lyžařský biatlon, atletický desetiboj atd.).

Podle typu pohybu sportovce rozdělují Generalov et al. (2019) sporty na acyklické (vzpírání apod.), cyklické (běh na střední a dlouhé vzdálenosti) a sporty kombinované (sportovní a bojová umění). Mimo jiné rozdělují také sporty podle povahy jejich vlivu na pohybový aparát

sportovce na sporty symetrické, kdy pravá i levá polovina těla vykonává stejné pohyby (gymnastika, krasobruslení, plavání atd.), asymetrické, při kterých vykonávají obě poloviny těla sportovce různé akce (badminton, basketbal, box, házená, šerm atd.) a sporty smíšené, při kterých obě poloviny těla často mění zatížení (házená, ragby, hokej, fotbal atd).

1.3 Box

„Box je jako jazz. Kvalitní, ale jen málo lidí ho umí docenit.“

George Foreman

Tato kapitola mé práce je věnována sportu, který provozuji od svých dvanácti let. Tímto sportem je box. Je to úpolový sport, při kterém „jsou pohybové aktivity zacílené na kontaktní fyzické překonání partnera“ (Reguli, Ďurech & Vít, 2007, 29). Box je sport, při kterém proti sobě soupeří v ringu dva soupeři, zejména muži, i když v dnešní době se v ringu stále častěji setkáváme i se ženami. V ringu soupeři nepoužívají žádné zbraně, pouze své vlastní pěsti. V souvislosti s boxem se mnohým z nás vybaví boxerské legendy jako jsou Muhammad Alli, Mike Tyson, George Foreman, Max Schmeling, Teofilo Stevenson, Felix Savon, Vladimír a Vitalij Kličkové. I přes všechny uvedené legendy je mým největším sportovním vzorem současný ukrajinský boxer Vasyl Anatolijovyč Lomachenko.

„V boxu je to jako v autě. Nefunguje-li jedna součástka, nefunguje auto. Nemáte-li otevřenou hlavu, naběhnete na otevřený nůž, jako při slabé kondici. Naší předností je, že jsme mentálně silní a disciplinovaně se připravujeme na každý zápas.“

Vladimír Kličko

1.3.1 Historie boxu

Box je považován za jeden z nejstarších, tvrdých individuálních úpolových sportů na světě, který byl dokonce zařazený i mezi olympijské sporty. Málokdo ví, že jsme se s boxem mohli setkat již v dávné minulosti. Dokazují to sochy a kresby, které pochází z období 2000 let př.n.l., a které zachycují pěstní souboje dvou mužů. Podle Reguliho (2005,65) „už prehistorický člověk z vlastní zkušenosti zjistil, že úder pěstí může být v boji účinnější než úder dlaní“.

Předchůdcem boxu byl pěstní zápas zvaný *pygmé*. Tyto zápasy často končili smrtí poraženého (Gabriel, 2016,). Miňovský (2006,12) uvádí, že později si sokové „pro větší potěšení publika začali vplétat do řemínků kovové destičky, kuličky nebo hroty“. Pokud

budeme hovořit o technice jejich zápasu, používali na svou dobu kvalitní obranu, úhybné i útočné pohyby (Gabriel, 2016; Miňovský, 2006, Boddy, 2008).

Jak jsem již uváděl, box patří mezi olympijské sporty. Jeho olympijská historie je delší než u ostatních sportů a začíná již v roce 776 př.n.l. na antických olympijských hrách, kdy byla do programu her zařazena ukázka pěstního souboje. Olympijským sportem se box stává až v roce 688 př.n.l. a jeho prvním vítězem byl Onomastos ze Smyrna (Gabriel, 2016; Miňovský, 2006).

V souvislosti s rozvojem boxu se často uvádí, že se pěstní souboje rychle v oblastech kolem Egejského moře a v Řecku, kde byli velmi oblíbené, zejména pro neopakovatelné zážitky ze zápasů. Po delší odmlce se o boxu začíná znovu hovořit v 17. století v Anglii a následně i dalších evropských zemích a také v Americe (Gabriel, 2016; Miňovský, 2006; Boddy, 2008).

Pokud budeme hovořit o boxu, jako o sportovní disciplíně, tak ta vznikla později, konkrétně v 18. st. ve Velké Británii. „Za zakladatele boxu je považován James Figgi, londýnský mistr šermu, který byl propagátorem šermu beze zbraně, šermu pěstí. Byl také první, který založil Školu ušlechtilého způsobu sebeobrany, sestavil první metodiku a pravidla boxu“ (Miňovský, 2006, 13). Gabriel (2016) i Miňovský (2006) uvádí, že pravidla boxu byla průběžně přepracována a přesná pravidla vypracoval v roce 1866 světoznámý anglický sportovec markýz Margussem z Queensberry, která jsou v platnosti dosud.

Dostupná literatura o boxu uvádí, že následníkem Jamese Figgiho byl Jack Broughton, kterému se říká otec boxu. Díky jeho osobě se boxuje v ohraničeném prostoru, kterému se říká ring a při zápase se používají boxerské rukavice, které jsou jeho objevem (Gabriel, 2016; Miňovský, 2006).

Zájem o box, který byl stále populárnější, se velmi rychle rozšiřoval do celého světa.

1.3.2 Historie boxu v ČR

„Za zakladatele boxu u nás je považován sportovní nadšenec a vzpěrač Fridolín Hoyer“ (Gabriel, 2016, 10). Hoyer společně se Sandem a Röslerem trénovali nejen boxery, ale i sportovce v jiných disciplínách. Mezi boxerskými kluby, které tito nadšenci založili došlo i k prvním exhibičním zápasům. Skutečný zápas se uskutečnil mezi samotným Hoyerem a Sandem v roce 1910 (Gabriel, 2016).

Stále více oblíbený box se postupně začal rozšiřovat po celé republice. Pokud bychom chtěli hovořit o prvním větším úspěchu československého boxu, potom je nutné zmínit Júliuse Tormu, který se zapsal do dějin svým vítězstvím nad Američanem Herringem v roce 1948 na XIV. letních olympijských hrách v Londýně. Následovala další vítězství našich boxerů: Ján Zachara (Helsinky, 1952) a Bohumil Němeček (Řím, 1960). O dvacet let později skončil na olympiádě

v Moskvě na třetím místě Ján Franek pod vedením reprezentačního trenéra Františka Gašparíka (Gabriel, 2016). Od tohoto roku nepřivezli čeští boxeři žádnou olympijskou medaili, i když úspěchů dosahují na různých evropských i mezinárodních kláních.

Nedá mi, abych se nezmínil o tom, že pan Gašparík, je i mým osobním trenérem. Osobně si toho moc vážím a jsem hrdý na to, že mě trénuje a předává mi své cenné rady.

1.3.3 Charakteristika boxu

„Box je tvrdým, soutěžním úpolovým sportem“ (Reguli, 2005, 65). Svým charakterem se řadí mezi sporty individuální. V některých zdrojích se můžeme setkat i s pojmem rohování, což je starší název pro box. Podle klasifikace Kodýma (1970) řadíme box mezi sporty heuristické – individuální. Král (1985) ve své publikaci uvádí, že box bude vždy přísně výběrovým sportem, nikoliv masovým. Obdobně se o boxu vyjadřuje i Kubánek, Savov a Vít (2013, 10): „Box je jeden z nejtěžších druhů sportu, ve kterém se zásadně projevuje individualita sportovce (tzn. Jeho fyzická vyspělost, odvaha, chytrost, předvídavost, ...), a který mobilizuje vznik morálně volních vlastností“. Tito autoři také zastávají názor, že box patří mezi sporty výběrové, které mohou provozovat jen zdraví jedinci.

„V současné době rozlišujeme box profesionální a amatérský, které se od sebe podstatně liší, a to zejména v používání ochranných přileb, nátlníků, v charakteru zatížení (počet odboxovaných kol), ve váhových kategoriích apod.“ (Malý, 2013, 5). Setkáváme se také s jinými bojovými sporty, které z boxu vychází. Jsou jimi například kickbox, thajský box a MMA. Z boxu převzali zejména techniku rukou a metodiku tréninku (Miňovský, 2006).

„Cílem zápasu v boxu je prokázání převahy nad protivníkem ve vzájemném střetu dvou soupeřů, kteří se snaží vzájemně zasáhnout pěstí na povolené zásahové plochy trupu a hlavy“ (Malý, 2013, 5). Pravidla přitom stanovují, které údery jsou povolené a které jsou zakázané. Mezi nepovolené údery patří např. úder pod pás, úder do zadní nebo boční části hlavy, tzv. facka, což je úder otevřenou rukavicí apod.

Amatérský box je strukturován tak, že bojovníci obvykle bojují pouze s ostatními s podobnými zkušenostmi, aby se zabránilo zranění a podpořil se rozvoj tohoto sportovního odvětví. Proto jsou boxeři podle své váhy rozděleni do deseti kategorií (Tabulka 1), které mají zajistit zejména objektivní porovnávání jejich sil. Z tohoto důvodu také před každým zápasem musí boxeři absolvovat vážení, kde se kontroluje jejich váhová kategorie. Při zápase musí boxeři předepsané ochranné pomůcky. Boxuje se v ringu, který má tvar čtverce o velikosti 610 cm x 610 cm. Všechny strany ringu jsou ohraničeny silnými provazy, které jsou napnuté tak, aby zachycovaly a odrazily nárazy boxerů. Každý ring má červený a modrý roh (pro rozlišení

soupeřů) a dva rohy neutrální. Zápas boxerů je rozdělen na jednotlivá kola. Počet kol a jejich délku určují pravidla AIBA. V průběhu celého zápasu jsou boxeři hodnoceni bodovými rozhodčími, kteří hodnotí množství povolených úderů a také techniku boje. Zápas řídí ringový rozhodčí, který dohlíží zejména na dodržování pravidel. Utkání boxerů může skončit buď vítězstvím na body po skončení časového limitu, tzv. knockoutem (K.O. - znamená to, že jeden ze soupeřů leží na zemi nebo je v provazech a během 10 sekund není schopen pokračovat v boji), diskvalifikací jednoho z boxerů, vzdáním se jednoho z boxerů nebo technickým knockoutem (Malý, 2013).

Tabulka 1. Váhové kategorie amatérského boxu

VÁHOVÁ KATEGORIE	MUŽI	ŽENY
Papírová	do 49 kg	do 48 kg
Mmuší	do 52 kg	do 51 kg
Bantamová	do 56 kg	do 54 kg
Pérová	-	do 57 kg
Lehká	do 60 kg	do 60 kg
Lehká velterová	do 64 kg	-
Velterová	do 69 kg	do 64 kg
Lehká střední	-	do 69 kg
Střední	do 75 kg	do 75 kg
Polotěžká	do 81 kg	do 81 kg
Těžká	do 91 kg	nad 81 kg
Supertěžká	nad 91 kg	-

1.3.4 Fyziologie boxu

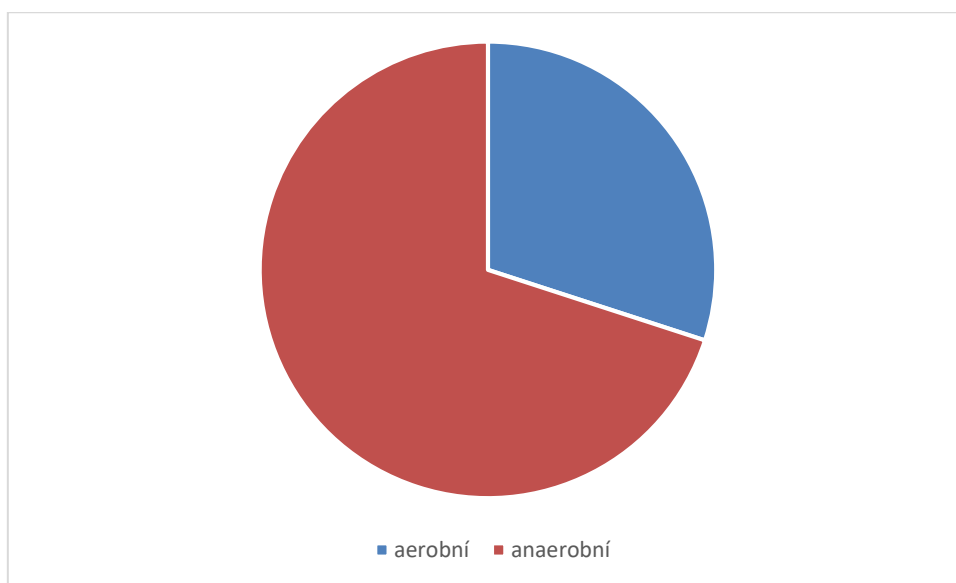
Jak jsem již uváděl, box patří mezi velmi tvrdé, fyzicky náročné sporty. „Acyklické pohyby boxerů jsou prováděny při vysoké intenzitě zatížení. Nejdůležitějšími pohybovými schopnostmi pro výkon jsou: reakční rychlost, výbušná síla a koordinace“ (Gabriel, 2016, 17). Na boxery jsou kladeny nejen velké nároky na fyzickou zátěž, ale box vyžaduje, jak uvádí Gabriel (2016, 17) „přesnost pohybů (zejména paží), dobrou koordinační schopnost dolních

končetin a souhru celého těla (hlavně horních a dolních končetin)“. Kromě toho „jsou boxeři vystaveni i velké psychické zátěži, kterou klade na boxera předpoklad inkasování úderů“ (Miňovský (2006, 21).

Podle Sobolové & Zelenky (1973) i Gabriela (2016) je pro boxeři důležitá i rychlá adaptace jeho zraku a periferního vidění, aby dokázal odhadnout vzdálenost svého soupeře a jeho úderu tak byly přesné. Odhad vzdálenosti soupeře je nutný i pro kontrolu soupeřových úderů, aby jeho zásahy byly minimalizovány. V neposlední řadě je adaptace zraku nutná i pro pohyb a orientaci v ringu. Tuto adaptaci lze zrychlit boxerským tréninkem.

Malý (2013), Miňovský (2006) i Gabriel (2016) shodně uvádí, že v průběhu zápasu jsou boxeři vystaveni zátěži s intervalovým charakterem, a to z toho důvodu, že v jeho průběhu dochází ke střídání zátěže. Výkon boxerů v amatérských a profesionálních zápasech se liší podle počtu odboxovaných kol.

Melichna (1995) také zdůrazňuje nutnost dostatečně velké aerobní i anaerobní kapacity boxera (Obrázek 1.).

Obrázek 1. Podíl aerobního a anaerobního krytí během sprinterského výkonu (Sharkey, 1986)

1.4 Osobnost sportovce

Pojem osobnost je často spojován s nějakým výrazným a výjimečným jedincem. V psychologii se objevuje na počátku 20.století a souvisí s nutností studovat člověka ve všech jeho souvislostech. „Osobnost je chápána jako celek dispozic, které spolu se situací determinují

obsah a průběh psychických procesů, které jsou tak chápány jako reakce individua na určitou situaci“ (Nakonečný, 1995, 9).

Literatura uvádí různé definice pojmu osobnosti, a to podle přístupu k této problematice. Podrobně se těmito teoriemi zabývá ve své knize například Veteška (2010). „Psychologie charakterizuje osobnost jako: Individuální jednotu člověka, jednotu jeho duševních procesů a vlastností, založenou na jednotě těla a psychiky, utvářenou a projevující se ve společenských vztazích a činnostech“ (Perič & Dovalil, 2010).

„Osobnost je soustava vlastností, charakterizujících celistvou individualitu konkrétního člověka, zaměřeného na realizaci životních cílů a rozvinutí svých možností ve společnosti“ <https://cs.wikipedia.org/wiki/Osobnost>. Osobnost se utváří v průběhu života jedince, ovlivňuje ho společnost, ve které se pohybuje a lidé, se kterými se stýká, projevuje se zejména v jeho chování a jednání. Podle Smékala (2004) je osobností člověk, který nikoho nenapodobuje a je zodpovědný za své činy.

Podle Periče & Dovalila (2010) se charakteristika osobnosti sportovce soustředí do obecných a trvalých vlastností, které jsou pro něj a jeho chování typické.

1.4.1 Struktura osobnosti

Obecně pojem struktura vyjadřuje složení něčeho. V psychologii podle Nakonečného (1995, 61) vyjadřuje „vnitřní uspořádání osobnosti“. Struktura podle něj „poukazuje na určitý trvalejší stav, na relativně stálé uspořádání, ale současně i na chování tohoto uspořádaného celku“.

Strukturu osobnosti podle Periše & Dovalila (2010) dále charakterizují vlohy, schopnosti, nadání, talent a temperament. Obdobnou definici nacházíme u Říčana (2007), který tvrdí, že osobnost tvoří vlohy a schopnosti, charakter, povahové vlastnosti a temperament a rysy.

Blahutová & Pacholík (2006, 5) uvádí, že „při práci se sportovcem a jeho poznávání musíme mít vždy na paměti, že každý sportovec představuje osobnost zcela individuální a neopakovatelnou, proto vyžaduje i individuální přístup“. Obdobnou úvahu nacházíme u Slepíčky, Hoška, & Hátlové (2005, 68), která definuje osobnost sportovce následovně: „Mluvíme o individuální jednotě duševních vlastností a procesů sportovce, které jsou poměrně stálé a typickým způsobem se projevují v každé konkrétní činnosti sportovce a ovlivňují tak i dosahování výkonů.“

Aby se sportovec mohl rozvíjet a odvádět perfektní výkony, je nezbytné, aby mu trenér porozuměl a zjistil jeho skutečné silné a slabé stránky, které bude v rámci tréninku využívat (Slepíčka, Hošek, & Hátlová, 2005).

1.5 Talent

„Bez usilovné pracovitosti není ani talentů ani génů.“

Dmitrij Ivanovič Mendělejev

„Talent“ je slovo, které slýcháme často v souvislosti s tím, když jsme úspěšní v nějaké činnosti, ať už se jedná o sport, hudbu nebo třeba psaní knih. Focan et. al. (20118) považují talent za obecně přirozenou, výjimečnou schopnost, která díky vývoji vede k pozoruhodným výsledkům.

„Pojem talent je v současnosti často zaměňován či nahrazován dalšími termíny, jako je nadání – předpoklady – genialita – vlohy a další“ (Perič, 2008,12). Někteří autoři tvrdí, že nadání je něco výjimečného, co nemá každý člověk. Spojují ho s vysokým intelektem a dalšími faktory, jako jsou tvořivost, motivace, snaha dosáhnout co nejlepších výsledků (Fořtíková, 2009). V literatuře se často setkáváme s tím, že autoři nemají na vymezení těchto pojmů jednotný názor, ale shodují se v tom, že jsou vrozené (Perič, 2010).

Existuje řada autorů, kteří považují nadání a talent za dva různé pojmy. Nadání spojují s jedinečnými schopnostmi v oblasti intelektuální a talent spojují například se sportem a hudbou. Mezi tyto autory se řadí Perič (2006), který definuje nadání jako spojení vloh s určitou oblastí činnosti. Jako příklad uvádí jedince, který má nadání pro basketbal, jelikož umí ovládat míč, umí se pohybovat, má cit pro souhru. Tento jedinec ale v dospělosti dosáhne výšky pouhých 155 cm. Talent definuje Perič (2006, 14) jako „sumu předpokladů, která pokrývá požadavky kladené na sportovce pro dosažení absolutně nejvyšší sportovní výkonnosti“. O sportovním talentu pak hovoří, jsou-li u sportovce přítomny morfologické, fyziologické i psychologické dispozice, které jsou předpokladem pro dosažení absolutní maximální výkonnosti. Podobný názor zastává Kodým (1978, 19) který „nadání pokládá za příznivou strukturu vloh speciálního charakteru, zatímco talent je konkrétní projevovalá stránka schopností, spojená s vysokým výkonem“. Tyto pojmy rozlišuje i Lazbinatová (2001 a Fořtíková (2009). Obě autorky rozlišují rozumový talent a talent v umění a sportu.

Druhá skupina autorů (např. Vičar, 2018; Dočkal, 1983, Hříbková, 2009) považuje za praktické pro oba výrazy používat pouze pojem **talent**. Shodují se na tom, že oba pojmy znamenají totéž. Dočkal (2005) považuje talent za způsobilost člověka k vykonávání nějaké činnosti, pro kterou má určité nadání. A za talentované pak považuje jedince, kteří mají výrazně nadprůměrné nadání. Dočkal (2003) také tvrdí, že k projevení nadání je nutná předpokladová a aktivační složka. Předpokladová složka jsou vlastnosti nutné pro výkon dané činnosti. Například hmotnost a výška jedince, dovednosti, vědomosti apod. Aktivační složku jedince

zastupuje jeho vůle a motivace. Je důležitá proto, aby předpokladové vlastnosti jedince byly využity a projevíly se. Tento názor nezastává Perič (2010). Podle něj jsou psychické vlastnosti v talentu zastoupeny jen minimálně.

Řada autorů považuje talent za něco vrozeného a neměnného. Tento talent zastává Perič (2006). Moderní koncepce definuje talent jako soubor vrozených vloh, díky kterým jedinec vyniká v určité oblasti, a které s časem a učením se dynamicky vyvíjí. Zde hraje velkou úlohu vůle chtít na sobě pracovat. A podle toho, ve které oblasti jedinec vyniká, hovoří pak o nadání nebo o talentu. Talent je potom nadprůměrné nadání a nejvyšší formou nadání je genialita. Takový jedinec pak dosahuje nadstandardních výsledků v dané činnosti. Dá se říci, že talent je „aktuální potenciál k budoucímu výkonu“ (Vičar, 2018, 35). Dodává, že k dosažení určité výkonnosti sportovce je zapotřebí určité množstvím vynaloženého úsilí. Sportovní výkon ovlivňují nejen vlohy, ale i psychické vlastnosti.

V současné době je talent stále více spojován s psychickými vlastnostmi, které jsou důležité pro rozvoj talentu, pro podávání výkonů na té nejvyšší úrovni, ale i k tomu, aby se jedinec dostal mezi špičkové sportovce.

1.5.1 Vlohy

V literatuře jsou vlohy velmi často nahrazovány pojmem predispozice. Podle Periče (2006, 13) jsou vlohy „základní dispozice jednotlivce vyjadřující možnosti pro budoucí schopnosti. Tyto vlohy se nemusí po celý život projevit, protože jedinec nebyl v prostředí pro ně vhodném“. Jako příklad uvádí Perič obyvatele rovníkové Afriky, který má vynikající vlohy pro lyžování, ale vlohy se u něj neprojeví, jelikož nikdy neviděl sněh.

Naopak Vičar (2018, 15) rozděluje vlohy do dvou skupin. Do první zařazuje vlohy, které se promítají přímo do sportovního výkonu a do druhé skupiny zařazuje vlastnosti, které napomáhají sportovnímu růstu - pomáhají vlohy pro sport rozvinout. Gagné (2004) považuje vlohy za základ talentu, za něco, co předurčuje sportovce k nadstandardním výsledkům v dané sportovní disciplíně.

1.6.1 Sportovní výkon

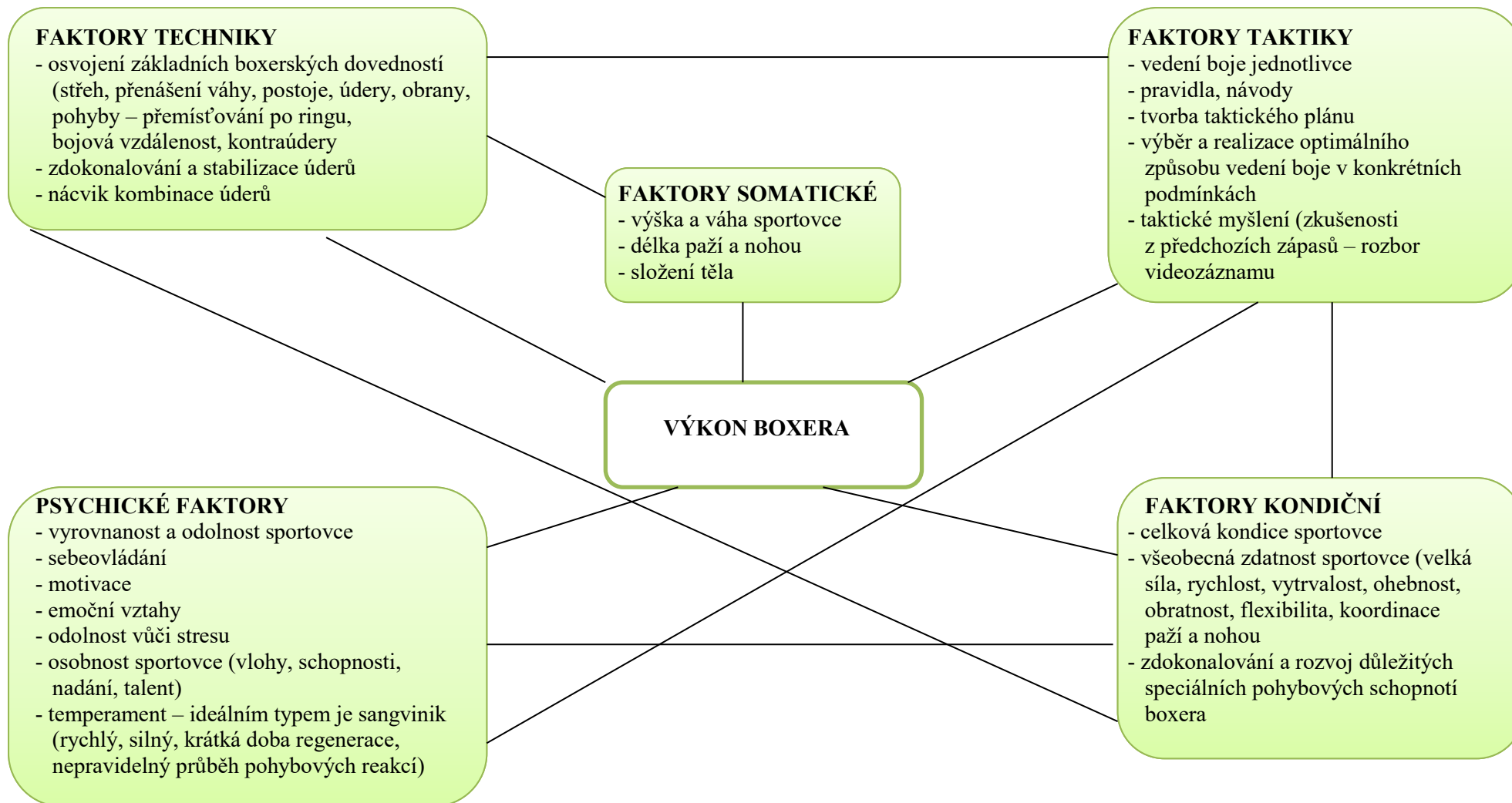
Podle Dovalila et. al. (2012, 11) se „sportovní výkony realizují ve specifických pohybových činnostech, jejichž obsahem je řešení úkolů, které jsou vymezeny pravidly příslušného sportu a v nichž sportovec usiluje o maximální uplatnění výkonných předpokladů“. Obdobně definuje sportovní výkon i Lehnert, Novosad & Neuls (2001).

Naopak Miňovský (2006) popisuje sportovní výkon z hlediska psychiky sportovce jako činnost, která směřuje k cíli a k jehož dosažení je sportovec motivován. Díky motivaci pak sportovec aktivuje své síly, aby úkon provedl v daných podmínkách. Pokud vztáhneme tuto jeho definici k boxu, pak cílem boxera je porážka soupeře povolenými prostředky a v rámci pravidel boxu.

Výkon sportovce ovlivňuje celá řada faktorů, které jsou součástí kvalitního sportovního tréninku. Dovalil et. al. (2012) mezi tyto faktory řadí:

- somatické, které představují konstituční znaky jedince ve vztahu k určité sportovní činnosti,
- kondiční, jedná se o pohybové schopnosti sportovce,
- technické, které se vztahují ke sportovním dovednostem a jejich provedení,
- taktické, kdy se jedná o tvořivou činnost sportovce a jeho přizpůsobení dané situaci,
- psychické, které obsahují emoční a motivační procesy a vycházejí z osobnosti sportovce.

V následujícím grafu jsem se pokusil zachytit všechny faktory, které více či méně ovlivňují výkon a kvalitu utkání boxera a souvisí s jeho talentovaností.

Obrázek 2. Schéma faktorů ovlivňujících výkon boxera (Dovalil, 2012, 16)

1.6 Identifikace talentu

Podle Periče (2006) je identifikace talentu velmi složitý a dlouhodobý proces, který předpokládá odborné znalosti všech zainteresovaných. Podobný názor zastává i Dovalil (2002), který identifikaci talentu označuje jako proces rozpoznání a následně výběr sportovců, u kterých je předpoklad, že se prosadí na nejvyšší úrovni. Podle Dovalila je identifikace talentu spojována se znalostmi konkrétního sportovního výkonu a stanovení měřitelných stabilních ukazatelů neboli prediktorů talentu. Podobný názor zastává Perič (2010, 17) „Jde o nalezení takových znaků, resp. indikátorů, těchto dispozic jako potenciálních prediktorů talentu, které jsou měřitelné a umožňují dlouhodobou předpověď“.

Choutka a Dovalil (1991) používají pro identifikaci talentovaných sportovců 4 základní kritéria:

- Motorické předpoklady, které jsou podle nich ve sportu nejdůležitějším kritériem. Zjišťuje jednak předpoklad k pohybu, ale i pro konkrétní pohybovou činnost.
- Biologické faktory a genetika.
- Zdravotní faktory, které ovlivňují jednak zátěž v průběhu tréninku, ale isamotné limnity jedince.
- Psychologické faktory jako jsou pracovitost, emoce, motivace apod.

Obdobně se k problematice faktorů, které jsou hlavními ukazateli talentovanosti staví Perič (2006). K těmto faktorům řadí:

- somatickou stavbu – tělesná výška, hmotnost, somatotyp. Složení těla apod.
- kondice a dovednosti – silové, rychlostní, kondiční, vytrvalostní schopnosti, taktická a technická příprava, intenzita cvičení apod.
- psychické faktory – senzomotorické schopnosti, tvůrčí schopnost, potřeba poybu, potřeba výkonu, typ sportovce apod.

Identifikace sportovního talentu není podle Vičara et. al. (2013, 39) nic jiného, „než predikce budoucího sportovního výkonu“. Cílem je zjistit, jestli jedinec pod odborným kvalitním vedením může v dané disciplíně dosáhnou výkonnostní úrovně.

Jak jsem se již zmínil, proces identifikace je složitý systém prvků, které spolu souvisí tematicky i obsahově, jsou navzájem propojeny do skupin a jedna druhou navzájem ovlivňuje (Perič, et. al., 2010). Tento proces podle Periče et. al. (2010) znázorňuje obrázek č. 3. Jedná se o třístupňovou pyramidu, která je tvořena vnitřními (endogenními) faktory. Ty charakterizují míru talentovanosti (dovednosti, vlastnosti, somatická stavba, kondice). Dále vnějšími

(exogenními) faktory (zázemí, trénink, podmínky) a v neposlední řadě faktory vlivu okolí, které ovlivňuje i náhoda.

Obrázek 3 Předpoklady pro dosažení vrcholové výkonnosti (Perič, 2010, 15)

Identifikace talentu důležitá i pro samotného sportovce, jelikož mu pomáhá odhalit jeho silné a slabé stránky a tím jej i nasměrovat pro jeho další rozvoj (Vičar, 2018).

„Být talentem je prostě výhoda, ale nalézt a vychovat talentovaného jedince nemůže být otázkou náhody. Měl by to být systematický proces, kde „štěstíčko“ hraje jen omezenou roli“ (Perič, 2006, 9)

2 CÍLE A HYPOTÉZY

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je zjistit, jakým způsobem rozpoznávají trenéři talent u boxerů v České republice.

2.2 Výzkumné otázky

- Otázka 1: Provádí trenéři identifikaci talentů mezi boxery?
- Otázka 2: Používají trenéři pro identifikaci talentovaných boxerů nějaké nástroje?
- Otázka 3: Které faktory považují trenéři u boxera za rozhodující pro predikci jejich talentu?

2.3 Úkoly práce:

- Dílčí úkol 1: Na základě dostupných literárních pramenů vytvořit komplexní teoretické podklady zabývající se sportovním talentem a jeho identifikací.
- Dílčí úkol 2: Připravit si výzkumný nástroj – polostrukturovaný rozhovor s vybranými respondenty amatérského boxu.
- Dílčí úkol 3: Na základě zjištěných skutečností analyzovat data, popsat systém a metody výběru talentovaných boxerů.
- Dílčí úkol 4: Informace zjištěné dotazováním vyhodnotit a navrhnout doporučení pro výběr talentů – boxerů v České republice.

3 METODIKA

V této části práce jsem se zaměřil na popis výzkumného souboru a výzkumnou metodu, kterou jsem získal a posléze vyhodnotil potřebné údaje k vypracování praktické části své bakalářské práce.

3.1 Výzkumný soubor

K výběru zkoumaného vzorku jsem s ohledem na stanovené výzkumné šetření a jeho otázky kontaktoval e-mailem reprezentační trenéry České boxerské asociace a řadové trenéry z různých boxerských klubů. Někteří trenéři se na výzkumu vůbec nechtěli podílet a někteří na e-mail vůbec neodpověděli. Mezi vybranými trenéry jsou trenéři, jejich svěřenci dosáhli úspěchu jak na soutěžích regionálního a národního charakteru, tak i soutěžích mezinárodních. Jeden z oslovených trenérů dosáhl se svými svěřenci úspěchu i na Olympiádě. Trenéři byli vybráni na základě záměrného výběru.

Celkem se výzkumného šetření zúčastnilo 6 trenérů. Aby byla zajištěna anonymita účastníků šetření nazývám trenéry v další části bakalářské práce trenérem F, G, K, L, T a X. Každý z respondentů obdržel „Informovaný souhlas“ - viz příloha č. 1, kterým respondenti udělují zejména souhlas s pořízením audio nahrávky.

Jak jsem již uvedl, bylo osloveno 6 trenérů boxerských klubů. Z hlediska pohlaví je výzkumný vzorek výhradně mužského pohlaví ve věku od 55 do 80 roků a jeho průměrný věk je 62 let.

Délka trenérské praxe se u respondentů pohybovala od 13 do 40 roků a souvisela s věkem jednotlivých respondentů. Nejstarší respondent má i největší trenérské zkušenosti. Průměrná délka, po kterou se respondenti aktivně věnují trenérské praxi činí 29,5 roků. Polovina respondentů je vlastníkem licence třídy 1 a druhá polovina licence třídy 2.

Z celkového počtu respondentů aktivně boxovalo 5 trenérů, pouze jeden trenér se boxu aktivně nevěnoval. Dříve působil jako trenér jiného sportovního odvětví, konkrétně hokejbalu. Nyní trénuje boxery. Nejdelsí aktivní činnost má druhý nejstarší respondent, který se boxu věnoval aktivně 21 let a průměrná délka aktivní boxerské činnosti respondentů činí 11 roků.

Pokud se podíváme na kategorii trénovaných jedinců, zjistíme, že 4 z dotazovaných trenérů v současné době trénují všechny věkové kategorie – školní mládež, kadety, juniory, muže a ženy. Pouze dva respondenti se zaměřují na trénink mužů. Konkrétně se jedná o bývalého reprezentačního trenéra Československa a současného reprezentačního trenéra ČR.

Všichni respondenti jsou trenéry boxerských klubů z různých částí České republiky. Žádnému z respondentů nebyla přislíbena finanční ani jiná odměna za účast na výzkumu.

V tabulce č. 2 můžeme vidět charakteristiku jednotlivých respondentů.

Tabulka 2. Charakteristika respondentů

TRENÉR	VĚK	DÉLKA TRENÉRSKÉ PRAXE	TRENÉRSKÁ TŘÍDA	KATEGORIE TRÉNOVANÝCH JEDINCŮ	AKTIVNÍ BOXER	POČET ROKŮ AKTIVNÍHO BOXERA
F	77	35	2	školní mládež, kadeti, junioři, muži, ženy	ano	21
G	80	40	1	muži	ano	15
K	65	38	1	školní mládež, kadeti, junioři, muži, ženy	ano	10
L	56	31	1	muži	ano	7
T	55	13	2	školní mládež, kadeti, junioři, muži, ženy	ano	14
X	38	20	2	školní mládež, kadeti, junioři, muži, ženy	ne	0
PRŮMĚR	61,83	29,5	1,5			11,16

3.2 Výzkumná metoda

Pro výzkumné šetření jsem si vybral metodu polostrukturovaného rozhovoru jinak řečeno částečně řízeného rozhovoru.

Podle Hendla (2005) patří řízený rozhovor mezi metody kvalitativního sociologického výzkumu, který je založen na tom, že máme předem připravený okruh otázek. Jedná se o rozhovor dvou osob, kdy tazatel má předem připravenou kostru otázek, které chce s respondentem probrat. Otázky jsou logicky uspořádány a také formulovány. Rozhovor může probíhat tak, že tazatel si stanoví několik otázek s přesně daným postupem a zbývající otázky jsou volnějšiho charakteru nebo nemusí dodržovat chronologii stanovených otázek, může je v průběhu rozhovoru i upravovat, ale musí je probrat všechny.

Při rozhovoru je „důležitý obsah otázek, jejich forma a pořadí“ (Hendl, 1999, 55).

„Polostrukturovaný rozhovor kombinuje výhody a minimalizuje nevýhody obou krajních forem rozhovorů, tj. nestrukturovaného a strukturovaného“ (Reichl (2009).

Návrh otázek

Základní otázky rozhovoru byly strukturovány s ohledem na vymezený cíl bakalářské práce. Konkrétní seznam otázek polostrukturovaného rozhovoru je uveden v příloze č. 2.

Otázky byly sestaveny na základě teoretických poznatků věnovaných faktorům, které ovlivňují osobnost sportovce, jeho sportovní výkon a mají vliv na sportovní talent. Perič (2006) tvrdí, že talent je něco vrozeného a v čase se nemění a psychologické vlastnosti na talent nemají vliv. Jiní autoři (Vičar, 2018) zohledňují v souvislosti s talentem vývoj a psychologické hledisko.

Realizace rozhovorů

Rozhovory s respondenty se uskutečnily v průběhu měsíce června a července 2020. Na základě kontaktů mého osobního trenéra bylo osloveno celkem 12 trenérů, výzkumu se ale zúčastnilo pouze 6 respondentů.

Výzkum probíhal na základě polostrukturovaného rozhovoru (Hendl, 2005) v místě působení jednotlivých respondentů, většinou v kanceláři klubu, ve kterém působí. Na samotném začátku převzal každý respondent k podpisu informovaný souhlas. Součástí rozhovoru byly i dotazy týkající věku respondenta, délky jeho trenérské praxe, licence, okruhu trénovaných jedinců a také to, jestli aktivně boxovali. Cílem těchto otázek bylo získání informací o respondentovi a navázání kontaktu a důvěry respondenta. Následovalo 8 otázek týkajících se problematika bakalářské práce.

Respondenti na otázky odpovídali ústně s možností doptávat se a měli na ně libovolné množství času. V průměru trval jede rozhovor 60 minut.

Průběh celého rozhovoru byl se souhlasem respondentů zaznamenáván na diktafion tak, abych se mohl plně soustředit na dotazovaného a jeho odpovědi, popřípadě se k zaznamenanému materiálu vrátit. Po absolvování rozhovoru následoval jeho přepis do písemné podoby. Při přepisu jsem podle Hendla (2005) použil metodu doslovné transkripce rozhovorů, aby byl přepis co nejvíce přesný.

Rozhovor jsem ukončil otázkou, která dávala respondentovi prostor se zeptat na jakoukoliv otázku k probíranému tématu.

Pomocí těchto rozhovorů mohli respondenti sdílet hlubší zkušenosti a pocity, než by bylo možné v dotazníku.

4 VÝSLEDKY

4.1 Rozbor rozhovorů s trenéry boxu

Při rozboru rozhovorů s respondenty jsem postupoval podle kladených otázek a získaných odpovědí. V případě, že se odpovědi a názory respondentů na daný problém rozcházel, poukazují na více směrů daného problému.

Přepis jednotlivých rozhovorů obsahuje příloha č. 3 až 8.

Otázka č.1

Na otázku, co pro vás znamená, když se řekne sportovní talent, odpovídali respondenti podobně. Trenéři se shodli na tom, že sportovní talent je někdo, kdo vyniká nad ostatními svými sportovními výkony, je pracovitý, má vnitřní disciplínu, chce na svém talentu dále pracovat a rozvíjet se. Přiklání se i k tomu, že je částečně dán geneticky.

Dva z dotazovaných trenérů uváděli, že se jedná o vrozené vlohy a předpoklady v kombinaci s vůlí a ochotou se dále rozvíjet a dosahovat vysokých životních cílů.

Jeden respondent vidí talent také v kompilaci fyzických předpokladů boxera, které je možné v danou chvíli změřit.

Otázka č. 2

Tato otázka byla zaměřena na specifikaci sportovního talentu v boxu. Většina z dotazovaných respondentů se shoduje na tom, že rozpoznat talent u boxera není jednorázový čin, ale jedná se o delší proces jeho poznávání v průběhu tréninku. Důležitá je také komunikace. Shodují se na tom, že kvalita boxera se projevuje velmi individuálně. U některých boxerů se jejich talent projeví hned po pár zápasech, u jiných je zapotřebí delší časové období, aby zjistili, jestli má šanci ve vrcholovém sportu. Dalo by se podle mě polemizovat o tom, jestli jeden nebo 2 zápasy stačí k rozpoznání talentu. Boxer může být, zejména při prvních skutečných zápasech, svázán trémou, nervozitou, jeho výkon může negativně ovlivňovat zdravotní stav apod.

Část trenérů spojuje rozpoznání talentu s disciplínou boxera, jeho přístupem k tréninku apod. Podle toho, jaký má zájem o trénink, jaký je jeho osobní přístup a nadání plnit jeho technické a výcvikové úkoly.

Jeden z respondentů rozpoznává talent pohybovým pohledem na boxera. Talentovaný boxer je podle něj somatotyp s velmi výraznými pohybovými schopnostmi, jelikož s takovým typem

boxera se pracuje velmi dobře. Somatotyp by měl umět zvládnout boj na dištanc a nikoho si nepustit k tělu. A pokud se k tomu přidá rozumová stránka, zvládnutí taktiky boje, má vyhráno.

Jeden ze současných reprezentačních trenérů provádí rozpoznávání talentu pomocí kontrolních testů, které se svými svěřenci realizuje na každém soustředění a podle toho vidí, jestli se zlepšuje a posouvá dopředu, nebo jestli stagnuje a dosáhl již svého maxima.

Otázka č. 3

Touto otázkou jsem ověřoval, zda trenéři při identifikaci talentovaných boxerů používají speciální výkonnostní testy. Z absolvovaných rozhovorů vyplývá, že všichni trenéři používají nějaké výkonnostní testy, a to zejména podle možností svého oddílu.

Někteří trenéři využívají klasické testy, jako je Cooperův test, sprint na 100 m, člunkový běh 4*100 m, shyby do maxima, kliky za 1 minutu, sed – leh za 2 minuty, rotace trupu za 30 sekund, skok do dálky z místa, hod medicinbalem tzv. aut apod.

Reprezentační trenéři využívá i spiroergometrii, běžecký zátěžový test, In-body a dokonce dochází i do Centra sportu Ministerstva vnitra v Praze na Olympu. Jak jsem uváděl v předchozí otázce, výkonnostní testy provádějí u svěřenců pravidelně a sleují posun boxera, ať už nahoru nebo dolů.

Otázka č. 4

Čtvrtá otázka byla zaměřena přímo na používané testové baterie a ukázala, že mezi trenéry převládají pro zjišťování fyzické zdatnosti boxerů klasické testy zdatnosti. Testové baterie preferují reprezentační trenéři, kteří jich využívají na soustředěních.

Často využívají modelové zátěžové testy a předpoklady jsou hodnoceny podle aktuální motorické výkonnosti jedince v těchto testech.

Otázka č. 5

Trenéři se shodují na tom, že psychologické faktory při identifikaci talentů sehrávají významnou roli. Může se stát, že boxer vyniká na výkonnostních testech a v ringu pod vlivem psychických faktorů, mezi které patří strach, nervozita, emoce, apod. neumí realizovat své schopnosti. Má, jak se říká svázané ruce, ztuhne, neumí se phybovat po ringu, neumí dát úder, nedokáže nic vymyslet. Jeho schopnosti získané tréninkem jsou najednou poloviční. Nejdůležitější je naučit se před zápasem zvládat a kontrolovat emoce, odolnost vůči zatížení a zájem o box.

Velmi důležitým faktorem je i sociální a rodinné prostředí. Všichni se jednotně shodli na to, že boxeři ze sociálně slabých rodin mají mnohem blíže k rychlejšímu růstu. Rychleji se adaptují na jakékoliv sresy, neřeší škoolu, tudíž mají více příležitostí k tréninku.

Otázka č. 6

V případě zjišťování pohybových schopností talentovaných boxerů se trenéři jednoznačně přiklání k tomu, že ideální by bylo, kdyby měl všechny pohybové schopnosti. Z těch nejdůležitějších uvádí výbušnost, rychlost, obratnost

Otázka č. 7

V odpovědích na otázku č. 6 se jednoznačně trenéři shodují v tom, že zkušenosti z předchozích soutěží jsou pro boxera nepostrádaným faktorem při cestě k vrcholovému boxu. Předchozí zápasy dokáží rychle posunout boxera hodně nahoru.

Otázka č. 8

Tato otázka zaměřená na zjištění kritérií a faktorů, které jednoznačně ovlivňují budoucí výkon boxera odpovídali respondenti následovně. Velmi důležitá je výbušná síla rukou, koordináční schopnosti, vytrvalost, motivace, kreativita, psychika, agility a rychlost reakce.

5 DISKUSE

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, jak trenéři rozpoznávají talent v boxu v ČR. Výzkumné šetření proběhla na základě polostrukturovaného dotazníku s otevřenými otázkami.

Spočátku jsem měl obavy, že nebude chtít nikdo z oslovených respondentů spolupracovat na výzkumu bakalářské práce. Mé obavy se mi potvrdily. Díky mému osobnímu trenérovi a jeho kontaktům se mi podařilo oslovit 3 současné reprezentační trenéry, jednoho bývalého reprezentačního trenéra Československa a dva hlavní trenéry z klubových oddílů v Čechách a na Moravě.

Vzhledem k tomu, že trenéři jsou základem úspěšnosti boxerů ve vrcholovém sportu, považují rozvoj speciálních dovedností boxera za velmi důležité. Všichni dotazovaní vyžadují od svých svěřenců dochvilnost a 100 % účast na trénincích a soustředěních, pracovitost, vůli se neustále zdokonalovat.

Trenéři uváděli, že pro rozpoznání talentu hraje kromě fyzické zdatnosti velkou roli i psychika boxerů. Jako jeden z nejdůležitějších faktorů pak uvádí zvládnání předstartovních emocí, zvládnání stresu, nízké sebevědomí boxerů a rodinnou podporu.

Trenéři se snaží s boxery pracovat, vytvářet jim příznivé podmínky. Otázkou je, zda a nakolik se jejich práce zúročí do výsledků při reprezentaci na prestižních zápasech v zahraničí.

6. ZÁVĚRY

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, jak trenéři rozpoznávají talent u boxerů. Prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s vybranými trenéry boxu se mi podařilo získat informace, které byly následně zpracovány a poté vyhodnoceny. Podařilo se mi vytvořit výzkumný soubor respondentů, z nichž jeden je bývalý reprezentační trenér Československa. Z výzkumného vzorku jej považuji za nejzkušenějšího, jelikož jeho dva svěřenci uspěli i na Olympiádě. Jeden získal druhé a jeden třetí místo. Další tři respondenti patří mezi současné reprezentační trenéry juniorů a mužů. Bohužel se mi nepodařilo vytvořit větší výzkumný vzorek, jelikož někteří oslovení respondenti nakonec od výzkumu odstoupili.

Na základě stanoveného cíle a realizovaných rozhovorů s vybranými trenéry mohou konstatovat, že vybraní respondenti rozpoznávají talentované boxery. Identifikaci talentů provádí polovina respondentů na základě srovnávacích testů fyzické zdatnosti s přihlédnutím k psychologickým vlastnostem, somatotypu a genetiky boxera

Druhá polovina trenérů nepoužívá pro identifikaci talentů žádné speciální testy výkonnosti, ani srovnávací testy fyzické zdatnosti. Talent identifikují na základě poznávacího procesu boxera v tréninku a na základě svých osobních dlouholetých zkušeností z trenérské praxe.

Za faktory, které ovlivňují budoucí výkon boxera považují typ sportovce somatotypa, za velmi důležitou považují výbušnou sílu rukou, koordinační schopnosti, vytrvalost, motivaci, kreativitu, psychiku, agilitu a rychlost reakce a v neposlední řadě pohybové vlastnosti, poslušnost, pracovitost, pevnou vůli chtít uspět v silné konkurenci zahraničních boxerů.

7 **SOUHRN**

Bakalářská práce se zabývá identifikací talentů v boxu v České republice. Snaží se definovat a charakterizovat pojem talent ve sportovním prostředí a jeho rozpoznání v podmínkách úpolového sportu, kterým je box. Charakterizuje sport, zabývá se boxem a jeho charakteristikou a snaží se definovat faktory, které ovlivňují trenéry při rozpoznávání talentovaných boxerů.

8 SUMMARY

The bachelor's thesis deals with the identification of talents in boxing in the Czech Republic. It tries to define and characterize the concept of talent in the sports environment and its recognition in the conditions of combat sports, which is boxing. It characterizes the sport, deals with boxing and its characteristics and tries to define the factors that influence coaches in recognizing talented boxers.

9 REFERENČNÍ SEZNAM

- Blahutková, M., Pacholík, V. (2006)). *Psychologie sportu* [Studijní text]. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií v Brně. Retrieved 10.5.2020 from the World Wide Web: https://is.muni.cz/el/1451/jaro2006/t657/um/Psychologie_sportu_studijni_text.pdf
- Boddy, K. (2008). *Boxing a cultural history* (1st. ed., p. 478). London: Reaktion books.
- Česká boxerská asociace (2010). *Technická a soutěžní pravidla boxu*. Retrieved 10.5.2020 from the World Wide Web: <http://www.czechboxing.cz/data/document/file/technicka-pravidla-aiba.pdf>
- Dočkal, V. (1983). K problémom definovania pojmov nadanie a talent. *Československá psychologie*, 23(2), 120-137.
- Dočkal, V. (2005) *Zaměřeno na talenty aneb Nadání má každý*. Praha: NLN
- Dovalil, M. (2002) *Výkon a trénink ve sportu*. Praha: Olympia.
- Dovalil, J., Choutka, M., Svoboda, B., Hošek, V., Perič, T., Potměšil, J., Vránová, J., & Bunc, V. (2012). *Výkon a trénink ve sportu*. Praha: Olympia.
- Focan, G., Paraschiv, C., Zamfir, C., M. /2018). The identification of Talent in Soccer – a Brief Review. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala* 10(4), 282-293. Retrieved 2.2.2019 from Web of Science database on the World Wide Web https://apps.webofknowledge.com/full_record.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&qid=2&SID=C1Yof8Zl4XzW7WBwpNL&page=1&doc=1
- Forťíková, J. (2009). *Talent a nadání* [aktualizované vydání]. Praha: Národní institut dětí a mládeže MŠMT.
- Flemer, L., Valjent, Z. (2010). Socializace sportem. *Studia sportiva*, 2010(4), 75-91. Retrieved 19.7.2020 from the world Wide Web: https://www.utvs.cvut.cz/lectors/zv_socializace_sportem.pdf
- Frömel, K. (2002). *Kompendium psaní a publikování v kinantropologii*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Gabriel, M. (2016). *Box – Základy techniky a tréninku*. Praha: Grada Publishing, a.s.
- Gagné, F. (2004). Transforming gifts into talents: The DMGT as a developmental theory. *High ability studies* Retrieved 2.2.2019 on the World Wide Web: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/1359813042000314682>
- Generalov, A. V., Turzin, P. S., Lukichev, K. E., Evseev, A. S. (2019). Различные подходы к классификации видов спорта. *Teoria i Praktika Fiziceskoj Kul'tury*, 3 (1), 40-43. Retrieved 4.5.2020 from EBSCO database on the World Wide Web

<http://web.a.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=6&sid=5c623901-3115-45c1-945e-11adc0d982a4%40sdc-v-sessmgr01>

- Hartl, P. (2004). *Stručný psychologický slovník*. Praha: Portál.
- Hendl, J. (1999). *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum.
- Hendl, J. (2005). *Kvalitativní výzkum: Základní teorie, metody a aplikace* (2nd ed.). Praha: Portál.
- Hříbková, L. (2009). *Nadání a nadaní*. Praha: Grada Publishing, a.s.
- Choutka, M. (1978). *Sport a společnost*. Praha: Olympis.
- Choutka, M. Dovalil, J. (1991). *Sportovní trénink*. Praha: Olympia, Karolinum.
- Kodým, M. (1970). *Psychologická analýza a třídění sportovní činnosti*. Praha: SNP.
- Kodým, M., Brklová, D., Havlíček, I., Krištof, K., Man, F., Mašek, V., Novotný, L., Řehoř, E., & Vondrysová, M. (1978). *Výběr sportovních talentů – Teoretické základy*. Praha: Olympia.
- Kořalník, M. (1978). *K otázkám psychologie vrcholového sportu*. Praha: Olympia.
- Král, P. (1985). *Box* [Učební text pro školení trenérů 3. a 2. třídy]. Praha: Olympia.
- Kubánek, M., Savov, E., Vít, M. (2013). *Teorie a didaktika boxu* [Učební text]. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. Retrieved 10.5.2020 from the World Wide Web: <http://www.fsps.muni.cz/inovace-SEBS-ASEBS/elearning/didaktika-box/informace>
- Lazbinatová, J. (2001). *Nadané dieta: jeho vývin, vzdelávanie a podporovanie*. Bratislava, IRIS.
- Lehnert, M., Novosad, J. & Neuls, F. (2001). *Základy sportovního tréninku I*. Olomouc: Hanex.
- Macák, I., Hošek, V. (1989). *Psychologie tělesné výchovy a sportu*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Malý, K., Vít, M. (2013). *Box* [Učební text]. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií v Brně. Retrieved 10.5.2020 from the World Wide Web: <https://www.fsps.muni.cz/inovace-SEBS-ASEBS/elearning/box/uvod>
- Melichna, J. & Univerzita Karlova (1995). *Fyziologie tělesné zátěže II: Speciální část*. Praha: Karolinum.
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (1994). *Evropská charta sportu*. Retrieved 19.7.2020 from World Wide Web: <https://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>
- Miňovský, F. (2006). *Box*. Praha: Grada Publishing, a.s.
- Perič, T. (2006). *Výběr sportovních talentů*. Praha: Grada Publishing, a.s.
- Perič, T. (2008). *K možnostem identifikace struktury sportovní talentovanosti*. Praha: Univerzita Karlova v Praze.

- Perič, T., Dovalil, J. (2010). *Sportovní trénink*. Praha: Grada Publishing, a.s.
- Reguli, Z., Ďurech, M., & Vít, M. (2007). *Teorie a didaktika úpolů ve školní tělesné výchově*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií.
- Reguli, Z. (2005). *Úpolové sporty* [Distanční studijní text]. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií v Brně. Retrieved 10.5.2020 from the World Wide Web <file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/upoly.pdf>
- Reichel, J. (2009). *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada Publishing.
- Říčan, P. (2007). *Psychologie osobnosti*. Praha: Grada Publishing, a.s.
- Sekot, A. (2003). *Sport a společnost*. Brno: Paido.
- Sekot, A. (2004). *Sociální dimenze sportu*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Fakulta sportovních studií.
- Sekot, A. (2006). *Sociologie sportu*. Brno: Masarykova univerzita.
- Slepička, P., Hošek, V. & Hátlová, B. (2009). *Psychologie sportu* (2nd ed.). Praha: Karolinum.
- Smékal, V. (2004). *Pozvání do psychologie osobnosti* (2nd ed.). Brno: Barrister & Principal.
- Sobolová, V., & Zelenka, V. (1973). *Fyziologie tělesných cvičení a sportu*. Praha: Olympia.
- Vaněk, M., Hošek, V., & Svoboda, B. (1974). *Studie osobnosti ve sportu*. Praha: Univerzita Karlova.
- Vaněk, M. (1984). *Psychologie sportu* (2nd ed.). Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Veteška, J. (2010). *Kompetence ve vzdělávání dospělých: pedagogické, andragogické a sociální aspekty*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského.
- Vičar, M., Protič, M., & Válková, H. (2013). *Sportovní talent – psychologická perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Vičar, M. (2018). *Sportovní talent – komplexní přístup*. Praha: Grada Publishing, a.s.

Internetové zdroje:

- Bílá kniha o sportu*. (2007). Dokument Komise evropského společenství projednaný v Bruselu 1.7.2007. Retrieved 10. 11. 2018 from the World Wide Web: <http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>
- Box a jeho historie*. Retrieved 10. 11. 2019 from the World Wide Web: <https://xfit.cz/box-a-jeho-historie/>
- Charakteristika boxu*. Retrieved 10. 11. 2018 from the World Wide Web: <http://www.fspmuni.cz/inovace-SEBS-ASEBS/elearning/box/charakteristika>

10 PŘÍLOHY

- Příloha č. 1 Informovaný souhlas
- Příloha č. 2 Seznam otázek polostrukturovaného rozhovoru
- Příloha č. 3 Přepis rozhovoru s trenérem F
- Příloha č. 4 Přepis rozhovoru s trenérem G
- Příloha č. 5 Přepis rozhovoru s trenérem K
- Příloha č. 6 Přepis rozhovoru s trenérem L
- Příloha č. 7 Přepis rozhovoru s trenérem T
- Příloha č. 8 Přepis rozhovoru s trenérem X

**INFORMOVANÝ SOUHLAS K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI NA TÉMA:
IDENTIFIKACE TALENTŮ V BOXU V ČR**

Tímto Vás žádám o souhlas s účastí na výzkumu v rámci bakalářské práce na téma „Identifikace talentů v boxu v ČR“ a dále o souhlas k použití audionahrávky, pořízené v průběhu rozhovoru, pro potřeby mého výzkumu.

Při psaní bakalářské práce je zajištěna anonymita respondentů tím, že při přepisu rozhovoru budou odstraněny všechny identifikující informace respondenta či případně jiných zmiňovaných osob.

Výzkumník se zavazuje k mlčenlivosti ve vztahu k osobním údajům respondenta.

Jako účastník výzkumu máte právo kdykoliv od účasti na výzkumu odstoupit.

Děkuji

Erik Boreček

.....

podpis

Podle zákona č. 101/2002 Sb. uděluji tímto souhlas s účastí na výzkumném projektu a k použití audio nahrávky rozhovoru pro potřeby výzkumu realizovaného v rámci výše uvedené bakalářské práce.

V .....dne.....

.....

podpis

SEZNAM OTÁZEK POLOSTRUKTUROVANÉHO ROZHOVORU

Jaký je Váš věk?

Jak dlouhou dobu se věnujete trenérské praxi?

Jakou trenérskou licenci vlastníte?

Jaká je věková skupina momentálně trénovaných jedinců?

Působil jste také jako aktivní boxer? Jak dlouho?

---

1. Co pro Vás znamená, když se řekne sportovní talent?
2. Jak rozpoznáte sportovní talent v boxu?
3. Jaké speciální testy výkonnosti používáte pro identifikaci talentovaných boxerů?
4. Jaké konkrétní testové baterie používáte pro diagnostiku kondičních indikátorů?
5. Můžete definovat konkrétní psychologické faktory, které ovlivňují výkonnost boxerů?
6. Kterými pohybovými schopnostmi by měl být vybaven talentovaný boxer?
7. Jakou úlohu hrají u talentovaných boxerů jejich zkušenosti z předchozích zápasů?
8. Jaká kritéria jsou pro vás rozhodující pro rozpoznání talentovaných boxerů?

V případě, že respondent neprovádí identifikaci talentů:

1. Pokud neidentifikujete talent u boxerů, jak byste to dělal?

PŘEPIS ROZHOVORU S TRENÉREM F

Jaký je Váš věk?	77
Jak dlouhou dobu se věnujete trenérské praxi?	S přestávkami 35 let
Jakou trenérskou licenci vlastníte?	2
Jaká je věková skupina momentálně trénovaných jedinců?	Školní mládež, kadeti. Junioři, muži a ženy
Působil jste také jako aktivní boxer? Jak dlouho?	Ano, 21 let v Ostravě Vítkovicích, trenér Matějka

---

1. Co pro Vás znamená, když se řekne sportovní talent?

Sportovní talent je někdo, kdo vyniká nad ostatními svými sportovními výkony. Podle mě hraje velkou roli genetika. Buď se talentem člověk narodí jinak nemůže počítat s nějakými velkými sportovními výkony.

2. Jak rozpoznáte sportovní talent v boxu?

Sportovní talent pro mě znamená kompilaci fyzických předpokladů boxera. Somatické predikce, které je možné v daném časovém okamžiku změřit. Moje odpověď je asi hodně povrchní, ale v určitém okamžiku není trenér schopen říct, jestli ten kluk má talent. Teprve čas, charakter, vůle závodníka a prostředí, ve kterém vyrůstá generuje odpověď na Vaši otázku.

Do oddílu přijímám boxery v kategorii školní mládež, kadeti, junioři amuži a ženy. Z mých dlouholetých zkušeností plyne, že teprve po 3-6 týdnech výcviku, na základě docházkové morálky, osobního přístupu, nadání plnit technické a výcvikové úkoly a ochotu na sobě pracovat jsem schopen říct, jestli z něj nějaký talent bude.

Důležitý je také aspekt sociálního a rodinného prostředí, které má na identifikaci talentu vliv – závodník ze sociálně slabší rodiny má mnohem blíž rychlejšímu růstu než obráceně.

Rozhodujícím kritériem pro předpoklad dalšího úspěšného růstu závodníka je ochota pracovat podle mých metod, zarputilost, vůle a psychická odolnost vůči úderům a námaze, spojená s dobrou komunikací s trenérem.

Rychlost nabytí aerobní kapacity, tepové frekvence a schopnost uplatnit jednoduché taktické zápasové prvky a kombinace.

3. Jaké speciální testy výkonnosti používáte pro identifikaci talentovaných boxerů?

Žádné speciální testy nepoužíváme.

4. Jaké konkrétní testové baterie používáte pro diagnostiku kondičních indikátorů?

Vytrvalostní běh, kliky, člunkový běh, hod medicinbalem apod.

5. Můžete definovat konkrétní psychologické faktory, které ovlivňují výkonnost boxerů?

Psychologické předpoklady závodníka jsou jednou z neobtížnějších pasáží v práci trenéra. V okamžiku, kdy dochází k pozitivním výsledkům v procesu tréninku si rodič usmyslí, že ke zlepšení prospěchu ve škole využije okamžik, kdy mu zakáže to, co jej právě začalo bavit - tedy box. Marně vysvětlují rodičům, že tímto způsobem absenci výukového nadání prospěch ve škole nelze řešit.

Skutečností je, že chlapci z neintelektuálních rodin jsou v tomto sportu nadanější a odolnější vůči fyzickým vlivům a adaptabilnější na jakékoliv stresy.

6. Kterými pohybovými schopnostmi by měl být vybaven talentovaný boxer?

Talentovaný boxer by měl mít silně vyvinutou rychlost reakce, schopnost předvídat pohybem záměr soupeře, nastupovat do zápasu s respektem, ale s nezměrnou zarputilostí chuť zvítězit.

Závodník, který po skončení prohraného zápasu „je rád, že to má za sebou“, je v totální ztrátě motivace.

Přes prohrané zápasy roste úroveň talentovaného boxera.

Předpokladem boxera pro jeho budoucí dobré výkony je milovat tento sport, být pokorný a s respektem k soupeři. Neuspokojit se s dosavadními výsledky, neustále žít vlastní životní výzvou.

7. Jakou úlohu hrají u talentovaných boxerů jejich zkušenosti z předchozích zápasů?

Jak jsem už říkal, přes prohrané zápasy roste úroveň boxera.

8. Jaká kritéria jsou pro vás rozhodující pro rozpoznání talentovaných boxerů?

Když to shrnu, tak jsou to somatické předpoklady, stav v rodinných poměrech, pohybová nadání, vytrvalost, dynamická výbušnost spojená s vůlí.

PŘEPIS ROZHOVORU S TRENÉREM G

Jaký je Váš věk?	80
Jak dlouhou dobu se věnujete trenérské praxi?	40 let
Jakou trenérskou licenci vlastníte?	1
Jaká je věková skupina momentálně trénovaných jedinců?	muži
Působil jste také jako aktivní boxer? Jak dlouho?	Ano, 15 let

---

1. Co pro Vás znamená, když se řekne sportovní talent?

Talent je člověku dán, ale pokud ho nebude rozvíjet, vytratí se. Je to člověk, který vyniká nad ostatními v daném sportu svými výsledky, ochotou pracovat, pílí a dřinou.

2. Co považujete za sportovní talent v boxu?

Sportovní talent v boxu je pro mě kluk pohybově nadaný, který to má v hlavně srovnané – tedy i myšlenkový. Oba tyto faktory musí hrát dohromady. Jen pohybové nadání nestačí, musí být k tomu mentální podpora. Somatotyp je v boxu strašně důležitý.

Jetli to můžu říct, tak ty jsi pro mě vzorem somatotypa předurčeného k boxu.

Malý boxer může být také dobrý, ale musí se orientovat na úplně jiný styl boje, na boj z blízka, žádný boj na dištanc.

Nesmí být bojácný – musí být bojovník – tvrdý k sobě.

U somatotypa je předpoklad, že zápas zvládne typem osoby a myslivnou (jak já říkám) a nikoho k sobě nepustí.

Pokud bych měl říct, jak vypadá talentovaný boxer, tak je to somatotyp a samozřejmě se také dívám na jeho pohybové schopnosti. Boxer musí být chytrý, vyčuraný, bojovný, rychlý, odvážný a důležitá je také genetika.

Eriku, ty jsi pro mě faózním typem somatotypa pro box, s takovými boxery se mnohem lépe pracuje.

Talet z boxera nedělá, vychází z jeho mentality, je to myslivna, dobře mu to pálí, učí se rychle techniku, je inteligentní

3. Jaké speciální testy výkonnosti používáte pro identifikaci talentovaných boxerů?

Žádné speciální testy nepoužíváme. Hrajeme košandu, kde člověk musí mít postřeh, musí předvídat, rychlost, a to vše se potom přenáší do ringu.

4. Jaké konkrétní testové baterie používáte pro diagnostiku kondičních indikátorů?

Běh – to je číslo jedna, je to základ všech sportů.

Boxera dělají nohy – veškeré jeho pohyby i tvrdost úderu jde z nohou.

Nohy a hlava jsou jednoznačně číslo jedna.

5. Můžete definovat konkrétní psychologické faktory, které ovlivňují výkonnost boxerů?

U boxera jsou důležité všechny faktory: taktika, technika, genetika, pohybové schopnosti, ale i psychologické předpoklady. Podpora rodiny, odolnost vůči stresu, motivace.

6. Kterými pohybovými schopnostmi by měl být vybaven talentovaný boxer?

Měl by být rychlý, předvídat taktiku soupeře,

Talentovaný boxer by měl mít silně vyvinutou rychlost reakce, schopnost předvídat pohybem záměr soupeře, nastupovat do zápasu s respektem, ale s nezměrnou zarputilostí chuť zvítězit.

Závodník, který po skončení prohraného zápasu „je rád, že to má za sebou“, je v totální ztrátě motivace.

Přes prohrané zápasy roste úroveň talentovaného boxera.

Předpokladem boxera pro jeho budoucí dobré výkony je milovat tento sport, být pokorný a s respektem k soupeři. Neuspokojit se s dosavadními výsledky, neustále žít svoji životní výzvu.

Dá se říci, že všemi ,a to na vysoké úrovni (rychlost, síla, vytrvalost, obratnost, pohyblivost, koordinací pohybu apod.

7. Jakou úlohu hrají u talentovaných boxerů jejich zkušenosti z předchozích zápasů?

Jsou hodně důležité. Boxer musí získat zkušenosti opravdovými zápasy.

8. Jaká kritéria jsou pro vás rozhodující pro rozpoznání talentovaných boxerů?

Myslivna, pohyb, pohybová inteligence a mentalita.

PŘEPIS ROZHOVORU S TRENÉREM K

Jaký je Váš věk?	65
Jak dlouhou dobu se věnujete trenérské praxi?	38 let
Jakou trenérskou licenci vlastníte?	1
Jaká je věková skupina momentálně trénovaných jedinců?	Školní mládež, kadeti. Junioři, muži a ženy
Působil jste také jako aktivní boxer? Jak dlouho?	Ano, 14 let

---

1. Co pro Vás znamená, když se řekne sportovní talent?

Soubor vloh a předpokladů v kombinaci se schopností, ochotou a vůlí se rozvíjet a díky tomu dosahovat potenciálně vysokých životních cílů. To se vlastně týká jakékoliv lidské činnosti.

2. Co považujete za sportovní talent v boxu?

Proces rozpoznání talentu není jednorázový čin, ale delší proces, kdy je zapotřebí sportovce sledovat, mluvit s ním a následně trénovat.

3. Jaké speciální testy výkonnosti používáte pro identifikaci talentovaných boxerů?

Spiroergometrii, zátěžový test běžecký nebo kolo, In-body, popřípadě využíváme Centra sportu Ministerstva vnitra v Praze na Olympu.

4. Jaké konkrétní testové baterie používáte pro diagnostiku kondičních indikátorů?

Cooperův test 12 minut a byla vyvinuta baterie cvičení přímo korelující s potřebami boxerské přípravy.

Dále běh na 100 metrů, sed – leh / 1 minutu, vrh koulí levá, pravá, skok snožmo, odhod medicinbalem 3 kg)

5. Můžete definovat konkrétní psychologické faktory, které ovlivňují výkonnost boxerů?

Tyto faktory jednoznačně definovat nelze.

6. Kterými pohybovými schopnostmi by měl být vybaven talentovaný boxer?

Všemi, a to na vysoké úrovni (rychlost, síla, vytrvalost, obratnost, pohyblivost, koordinací pohybu apod.

7. Jakou úlohu hrají u talentovaných boxerů jejich zkušenosti z předchozích zápasů?

Určitě a velkou, čím více zápasů, tím má větší zkušenosti.

8. Jaká kritéria jsou pro vás rozhodující pro rozpoznání talentovaných boxerů?

Mluvíme-li o dětech, pak je na místě úroveň rychlostních schopností, nadstandardní úroveň široké škály základních pohybových dovedností a forem, kvalitní rodinné zázemí.

PŘEPIS ROZHOVORU S TRENÉREM L

Jaký je Váš věk?	56
Jak dlouhou dobu se věnujete trenérské praxi?	31 let
Jakou trenérskou licenci vlastníte?	1
Jaká je věková skupina momentálně trénovaných jedinců?	muži
Působil jste také jako aktivní boxer? Jak dlouho?	Ano, 7 let

---

1. Co pro Vás znamená, když se řekne sportovní talent?

Sportovní talent jsou geneticky dané schopnosti. Pro mě ale genetika moc neznamená. Z vlastní zkušenosti vím, že nadaný boxer nemůže realizovat své nadání, protože není pracovitý.

2. Co považujete za sportovní talent v boxu?

Těch schopností je hodně. Většinou je člověk nemá všechny. Každý je nadaný na něco jiného. Někdo je výbušný, rychlý a někdo má rychlé ruce, někdo rychlé nohy. Jeden boxer jevytrvalostní a jiný zase sprintér.

Každý boxer má v sobě něco jiného. Teprve během tréninku a během soutěží vidím, jak pracuje a podle toho poznám, jestli z něj něco bude.

U vrcholých sportovců je to jiné, tam se dělají kontroní testy. Zjišťuje se jeho posun, jestli běží rychleji než ostatní, dělá se Cooperův test nebo shyby a podle těchto testů vidím, jak boxer funguje. Tyto testy se dělají pravidelně a mohou posoudit zlepšení nebo stagnaci.

3. Jaké speciální testy výkonnosti používáte pro identifikaci talentovaných boxerů?

Cooperův test, sprint na 100 m, člunkový běh 4*100 m, shyby do maxima, kliky za 1 minutu, sed – leh za 2 minuty, rotace trupu za 30 sekund, skok do dálky z místa, hod medicinbalem tzv. aut, ohybnost – předklon na lavici co nejnižší. Všechny výsledky zapisujeme a sledujeme, jak se boxer posouvá.

Několikrát do roka máme soustředění, kde provádíme testování boxerů a sledujeme, jak se boxer posouvá.

4. Jaké konkrétní testové baterie používáte pro diagnostiku kondičních indikátorů?

Cooperův test 12 minut a byla vyvinuta baterie cvičení přímo korelující s potřebami boxerské přípravy.

Dále běh na 100 metrů, sed – leh / 1 minutu, vrh koulí levá, pravá, skok snožmo, odhod medicinbalem 3 kg)

5. Můžete definovat konkrétní psychologické faktory, které ovlivňují výkonnost boxerů?

To je těžké, jak sangvinik, choleric i flegmatik dokáží vyhrávat zápasy. Jediná věc, která je důležitá, je naladit se na zápas. A u každého boxera je to jiné. Rada pro všechny, jak pracovat s psychikou před zápasem neexistuje, je to hodně těžké. To, co platí na jednoho, druhého zabije.

6. Kterými pohybovými schopnostmi by měl být vybaven talentovaný boxer?

Měl by být výbušný, rychlý, obratný, musí být klidný, v zápase se ovládat, aby stíhal reflexi – reagovat včas na soupeřovi údery.

7. Jakou úlohu hrají u talentovaných boxerů jejich zkušenosti z předchozích zápasů?

Zápasy jsou hodně důležité, dokáží boxera hodně posunout dál a nahoru. Spočátku jej ovlivňují emoce, ale časem začne chápat, co má v ringu dělat. Po 100-150 zápasech získává boxer sebeovládání, jde do zápasu klidnější, nedovolí, aby ho něco rozhodilo

8. Jaká kritéria jsou pro vás rozhodující pro rozpoznání talentovaných boxerů?

Boxer musí být obratný, výbušný, rychlý, genetika je také důležitá. Genetický antitalent jej nikam neposune.

PŘEPIS ROZHOVORU S TRENÉREM T

Jaký je Váš věk?	55
Jak dlouhou dobu se věnujete trenérské praxi?	13 let
Jakou trenérskou licenci vlastníte?	2
Jaká je věková skupina momentálně trénovaných jedinců?	Školní mládež, kadeti. Junioři, muži a ženy
Působil jste také jako aktivní boxer? Jak dlouho?	Ano, 17 let

---

1. Co pro Vás znamená, když se řekne sportovní talent?

Talent je něco výjimečného. Ve sportě je to výsledek a jeho sportovním výkonu, který je někde jinde než u ostatních.

2. Co považujete za sportovní talent v boxu?

Je to pohybově nadaný kluk nebo holka, kteří mají chuť něco dokázat a svou pílí a tréninkem se tam mohou dostat. Své svěřence sleduji při tréninku a po 3 měsících jsem schopen říct, jestli se může někam posunout. Vycházím z dlouholetých zkušeností.

3. Jaké speciální testy výkonnosti používáte pro identifikaci talentovaných boxerů?

Běhy, posilovna, vytrvalostní běh, kliky, člunkový běh, hod medicinbalem kde si zvyšují svou kondici, hlavně aktivní trénink a spáringy.

4. Jaké konkrétní testové baterie používáte pro diagnostiku kondičních indikátorů?

Máme svůj styl jako každý jiný trenér. Běh, kliky, dřepy, shyby – ty jsou hodně důležité a účinné.

5. Můžete definovat konkrétní psychologické faktory, které ovlivňují výkonnost boxerů?

Většina boxerů je z chudých rodin a ti jsou nejlepší, protože mají motivaci. Chtějí být známí, chtějí se dostat dál a boxovat i v zahraničí. Jelikož jsou na pokraji společnosti, snaží se pro sebe něco udělat, aby se dostali do povědomí společnosti. Minimum boxerů má vysokou školu. Kluci, kteří nic nemají, jsou nejlepší boxeři.

6. Kterými pohybovými schopnostmi by měl být vybaven talentovaný boxer?

Práce nohou, pohyb tělem a myslet krok dopředu. Důležité je zjistit, co kterému boxerovi chybí a v tom se mu věnovat a dostat ho do lepší formy.

7. Jakou úlohu hrají u talentovaných boxerů jejich zkušenosti z předchozích zápasů?

Obrovskou. Pokud chce jít dál a pounout se, tak si z chyb, které dělá, vezme ponaučení.

8. Jaká kritéria jsou pro vás rozhodující pro rozpoznání talentovaných boxerů?

Mluvíme-li o dětech, pak je na místě úroveň rychlostních schopností, nadstandardní úroveň široké škály základních pohybových dovedností a forem, kvalitní rodinné zázemí.

PŘEPIS ROZHOVORU S TRENÉREM X

Jaký je Váš věk?	38
Jak dlouhou dobu se věnujete trenérské praxi?	20 let
Jakou trenérskou licenci vlastníte?	2
Jaká je věková skupina momentálně trénovaných jedinců?	Školní mládež, kadeti. Junioři, muži a ženy
Působil jste také jako aktivní boxer? Jak dlouho?	Ne

---

1. Co pro Vás znamená, když se řekne sportovní talent?

Jsou to vlohy a předpoklady sportovce k tomu, aby dosahoval vynikajících výsledků. Společně s vůlí rozvíjet svůj talent a dosahovat tak nadprůměrných výsledků.

2. Co považujete za sportovní talent v boxu?

Boxera vybaveného fyzickou, disciplínou, pevnou vůlí chtít něco dokázat a jít si za svým cílem

3. Jaké speciální testy výonnosti používáte pro identifikaci talentovaných boxerů?

Spiroergometrii, zátěžový test běžecký nebo kolo, In-body, popřípadě využíváme Centra sportu Ministerstva vnitra v Praze na Olympu.

4. Jaké konkrétní testové baterie používáte pro diagnostiku kondičních indikátorů?

Cooperův test 12 minut a byla vyvinuta baterie cvičení přímo korelující s potřebami boxerské přípravy.

Dále běh na 100 metrů, sed – leh / 1 minutu, vrh koulí levá, pravá, skok snožmo, odhod medicinbalem 3 kg)

5. Můžete definovat konkrétní psychologické faktory, které ovlivňují výkonnost boxerů?

Těch faktorů je hodně. Rodina, motivace, škola,

6. Kterými pohybovými schopnostmi by měl být vybaven talentovaný boxer?

Rychlost, síla, vytrvalost, obratnost, pohyblivost, koordinací pohybu apod.

7. Jakou úlohu hrají u talentovaných boxerů jejich zkušenosti z předchozích zápasů?

Zápasy jsou zcela určitě důležité. Čím více zápasů, tím rychleji boxer roste, má více zkušeností, které jej posouvají dál.

8. Jaká kritéria jsou pro vás rozhodující pro rozpoznání talentovaných boxerů?

Mluvíme-li o dětech, pak je na místě úroveň rychlostních schopností, nadstandardní úroveň široké škály základních pohybových dovedností a forem, kvalitní rodinné zázemí.